

Skolepolitik fra rødt og blå hjørne!
S. 18-20.

Så fik CSV-lærerne en aftale!
S. 23

LÆRER

BLADET

TEKNOLOGIFORSTÅELSE // Efter tre års forsøgsarbejde er der stadig stærk faglig uenighed om, hvilken form teknologiforståelse i folkeskolen skal have. Skal den forankres i et fag, eller skal den være en tværgående dimension i de andre fag? Kun en fjerdedel af lærerne synes, at fagligheden er nem og relevant at forstå. Hvad med efteruddannelse? Hvad med lærerens metodefrihed? Hvad med børn og unges stigende skærmforbrug? Bliver de simpelthen bare fede, syge og dumme af mere skærm?

**STOR UENIGHED
OM TEKNOLOGI-
FORSTÅELSE**

Odense Lærereforening
Danmarks Lærereforening kreds 82

Odense Lærereforening
Klaregade 19, 2. sal
5000 Odense C
Tlf. 6612 6890
082@dlf.org
Odenselaerereforening.dk

Åbningstider

Mandag:
Kl. 9.30-16.00
Tirsdag og onsdag:
Kl. 9.00-15.00
Torsdag: Kl. 9.00-16.00
Fredag: Kl. 9.00-13.00
Formanden træffes efter aftale.

DLF/A - FYN

Klaregade 7, 1. sal
5000 Odense C
Tlf. 7010 0018

LærerBladet

Erik Schmidt,
ansv. redaktør
erik@fjordager.com
Bladet redigeres journalistisk.
Lederen og den redaktionelle linje er ikke nødvendigvis udtryk for foreningens holdning.

Foto:

(Hvis ikke andet er nævnt)
Erik Schmidt
Forsidefoto: Arkivfoto fra et Future Innovation-program med Josefine og Alberte fra Tarup Skole - februar 2018.

Næste blad

udkommer ca. 14.9.2021.
Deadline 24.8.2021
Redaktionen er afsluttet 9.5.2021.

Netudgave:

Odenselaerereforening.dk

Oplag: 2.500 stk.

Grafisk tilrettelægning og tryk:
Rosendahls A/S.

INDHOLD

FREMTIDENS PÆDAGOGIK // Per Fibæk Laursen, der er professor i pædagogik, spår et sammenbrud for den tekniske pædagogik efter 25-30 års dominans og ser en fremtidig pædagogik, der er kendetegnet af fire hovedtendenser, som han allerede ser konturerne af.

side 7

FREMTIDENS PÆDAGOGIK // Per Fibæk Laursen, der er professor i pædagogik, har taget pejling af pædagogiske tendenser, der peger ind i fremtiden. Den tekniske pædagogik er død, mener han. **side 8-9**

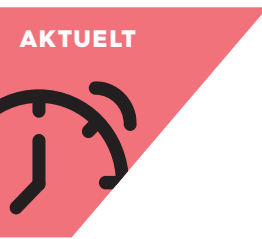

BYRÅDSVALG 2021 // 25-årige Christoffer Lilleholt er Venstres borgmesterkandidat ved byrådsvalget til november 2021. Før han som 24-årig blev landets yngste rådmænd, sad han i B&U-udvalget ligesom viceborgmester Tim Vermund Andersen fra Socialdemokratiet. LærerBladet har stillet de to ens spørgsmål om skolen. **side 18-20**

A20 ARBEJDSSTIDSAFTALE // På Munkebjergskolen løses mange problemer gennem trio-samarbejdet mellem skoleleder, tillidsrepræsentanten og arbejdsmiljørepræsentanten. **side 4-5**

- 4 **Ledelsen er ikke en ø.**
- 6 **Agedrup Skole har flest skoledistriktselever.**
- 7 **Endnu en pengestærk fond vinder indpas...**
- 8 **Fremtidens pædagogik.**
- 10 **OLF mener: Der er grund til at være stolt!**
- 12 **Stor uenighed om teknologiforståelse.**
- 14 **Læseplan svær at omsætte til skolehverdag.**
- 16 **Hvor kommer lyset fra?**
- 17 **Skolens genåbning kræver fleksibilitet.**
- 18 **Skolepolitisk duel mellem rødt og blå hjørne.**
- 23 **CSV-lærerne har nu også fået en lokal aftale.**

KRÆNKELSER OG RISIKOVURDERING

Torsdag d. 15. april afholdt OLF kursus eftermiddag for AMR med fokus på risikovurdering samt nye retningslinjer fra hovedudvalget vedrørende krænkelser.

Formålet med risikovurderinger er at forebygge eller minimere risici i stedet for at vente til skaden er sket. Det er skolens AMG eller MED, der i fællesskab opretter risikovurderinger i fx. SaftyNet.

De nye retningslinjer præciserer håndteringen af eksterne og interne krænkelser. Digitale krænkelser skal nu betragtes som arbejdsrelateret vold.

775

Så mange elever går på Tingløkkeskolen, der målt på elevtal er Odenses største. Lumby Skole har med 87 elever færrest elever.

Kilde:
Odense Kommune
2020/2021

11 MEDARBEJDERE FORFLYTTET

Overflytning af lærere i Odense Kommune er afsluttet pr. 16. april.

11 medarbejdere blev udpeget til forflyttelse til 27 stillinger.

Alle lærere blev derfor forflyttet til anden lærerstilling i Odense Kommune. Det betyder, at der igen er åbnet op for ansættelser på skolerne i Odense, hvor der mangler lærere til stillinger i det kommende skoleår.

Det trækker op til en fingrene-væk-reform

Erik Schmidt
LærerBladets
redaktør

– PLEASE, lad mig nu bare få to bittesmå måneder uden ændringer, rokader og nye planer, skrev lærer Sigrid Elise Aagaard for nylig på Folkeskolen.dk.

Regeringens håndfaste styring har været med til at lede Danmark relativt sikkert gennem coronakrisen. Men ustandselige op- og nedlukninger og hurtige skift mellem fjernundervisning, nærundervisning for hele og halve klasser og tvungen udeundervisning har undermineret enhver mulighed for planlægning, kontinuitet og nærvær i undervisningen. For slet ikke at tale om vanskeligheden ved som lærer at opbygge en troværdig autoritet med passende styrekraft.

Og ikke et ord om det kuldslåede, skærmoverladte børne- og ungdomsliv.

DEN CENTRALE STYRING er under coronakrisen blevet mere og mere omfattende, finmasket og seismografisk. Dermed også mere menneskefjern og teknokratisk.

Statsminister Mette Frederiksen og hendes socialdemokratiske regering var ellers før coronaen i gang med et opgør med den stærke centrale styring.

– I Socialdemokratiet er vi klar til at tage et opgør med den åndsforladte styring af den offentlige sektor. New public management, evige effektiviseringer. Faglighed og relationer mellem mennesker er blevet skemalagte. Vi har glemt det vigtigste, vi har: tillid til mennesker. Tillid til hinanden.

Det sagde hun i sin 1. maj-tale i 2018, og hun fortsatte med at foreslå indførelsen af en tillidsreform af den offentlige sektor.

– Vi foreslår en fingrene-væk-reform af den offentlige sektor. Mere ledelse. Mindre styring. Samarbejde med medarbejderne. Mindre proces. Bedre resultater. Større

frihed og tillid til, at de ansatte selv kan indfri dem. Og fingrene væk; ja, det gælder også for Sofie Løhde og Moderniseringsstyrelsen.

Det sidstnævnte var selvfølgelig en lidt letkøbt stikpille til forhandlingsforløbet om lærernes arbejdstidsaftale og lockouten i 2013, som Mette Frederiksen som daværende justitsminister ellers også selv havde del og lod i.

FLERE LÆRERE OG SKOLELEDERE er ved at være udmattede ikke alene af coronakrisen med afstandskrav og afspritning, som af indlysende årsager er nødvendige foranstaltninger. Næh, det der udmatter mest, er de ustandselige skift og omorganiseringer i skolens indre liv.

Samarbejdet mellem skolelederne, tillidsfolkene, lærerne og pædagogerne på de enkelte skoler har dog mange steder vist sig at være den transformator, der har gjort skoledagens udfordringer tålelige. Også kommunerne og fagforeningskredsene har bidraget til at finde gode løsninger.

Dette har VIA-forskningschef og medlem af Rådet for Børns Læring Andreas Rasch Christensen hæftet sig ved.

– Det seneste år har vist, at skolerne sagtens kan klare udefrakommende krav, hvis bare man samtidig får fleksibilitet og frihed, siger han til Politikens SkoleMonitor.

– Det har været en positiv overraskelse for mig, hvor hurtigt skolen er i stand til at omstille sig til alverdens retningslinjer, når der på det rent undervisningsfaglige og pædagogiske er tillidsfulde rammer.

– Så jeg håber, at man politisk tager med sig, at man ikke skal detailstyre skolen.

Det trækker op til den fingrene-væk-reform! ▲

Statsminister Mette Frederiksen og hendes socialdemokratiske regering var ellers før coronaen i gang med et opgør med den stærke centrale styring.

CORONAINDSATSER

Efter genåbningen den 8. februar for 0.-4. klasse var regelmæssige test en forudsætning for at opretholde et lavt incidenstal. Lærere er frontpersonale og skal kunne gå trygt på arbejde, så det er sundhedsmæssigt forsvarligt at møde op og udføre undervisning.

Derfor er det vigtigt, at Odense Lærerforening i samarbejde med Odense Kommune, fandt en god model for test af personalet på kommunens skoler. Modellen tager udgangspunkt i, at kviktest af lærerne på den enkelte skole bliver et frivilligt valg for den enkelte. Testpersonalet har i øjeblikket ugentlige test-dage ude på de enkelte skoler.

Men i dette århundrede røg to afgørende oplysningsbegreber desværre ubemærket ud med badevandet, nemlig ånd og vilje.

Lektor Iben Valentin Jensen på sin facebookprofil, 5. 4. 2021

85,8% STEMTE JA TIL OK21

Danmarks Lærerforening har nu overenskomsten på plads for de næste tre år. Det stod klart, da medlemmerne godkendte det forhandlede resultat.

I Odense deltog 64,9% af medlemmerne i urafstemningen. Odense Lærerforening havde lovet brød eller kage til de skoler/ arbejdspladser, der kom over en stemmeprocent på 81%, hvilket var Odense-stemmeprocenten ved seneste overenskomst i 2018. Det gjorde hele 12 skoler - med Søhuskolen helt oppe på 96,2% efterfulgt af Ubberud Skole og Abildgårdskolen med hhv. 92% og 87,5%.

LEDELSEN ER IKKE EN Ø

A20 ARBEJDSSTIDSAFTALE // Trio-møderne er krumtappen i Munkebjergskolens virksomhed, og skoleleder Finn Holm Ewald vægter samarbejdet højt. - Skoleplanen er ikke udtryk for mine, men for vores samlede prioriteringer, siger han. A20-aftalen er en samarbejdsaftale, så det har været nemt for os, siger tillidsrepræsentant Ida Knudsen. Ledelsen er gået med til at registrere opgaver på under 60 timer på opgaveoversigten.

Mange opgaver og problemer løses i trio-samarbejdet. Fv. skoleleder Finn Holm Ewald, tillidsrepræsentant Ida Nordentoft Knudsen og arbejdsmiljørepræsentant Thomas Bjørn Andkær.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

BERETNING

Den nye arbejdstidsaftale for lærere og børnehaveklasseledere, A20, gælder fra den 1. august 2021, men allerede fra 1. januar trådte aftalens bestemmelser om samarbejde og planlægning i kraft.

På Munkebjergskolen føler tillidsrepræsentant Ida Nordentoft Knudsen og arbejdsmiljørepræsentant Thomas Bjørn Andkær, at der har været et godt samarbejde med skoleleder Finn Holm Ewald og ledelsesgruppen om coronahåndteringen og planlægningen af det nye skoleår gennem samarbejds møder.

- De vigtigste indsatsområder med hensyn til A20 har indtil nu (27. april 2021, red.) været

udformning af skoleplanen og opgaveoversigten, og det har ikke ført til større uenigheder, siger Ida Knudsen.

- Vi har også diskuteret klasselærerfunktionen og vigtigheden af den. Nogle lærere har delt klasselærerfunktion, men det har vi nu aftalt også skal udmøntes på opgaveoversigten, selv om opgavens størrelse måske ikke berettiger til det.

LEDELSEN ER IKKE EN Ø

Arbejdstidsaftalen er udformet sådan, at opgaver, der skønnes at fylde mindre end 60 timer på årsbasis, ikke skal figurere på opgaveoversigten, og det har været ét af de lidt kritiske elementer i aftalen, mener nogle.

Men på Munkebjergskolen har skoleleder Finn Holm Ewald indvilget i også at oplyste

opgaver på mindre end 60 timer. Det kan netop være tid til en opgave som delt klasselærer.

- Vi vil gøre det der, hvor det giver mening, siger Finn Holm Ewald.

Det er lærerne godt tilfredse med.

Finn Holm Ewalds tilgang til skoleledelse bygger på tillid til "de irriterende professionelle".

- Jeg har været leder i 20 år, hvoraf de 14 har været på Munkebjergskolen. Det vil altid være vigtigt at inddrage lærerne som de dygtige fagpersoner, de er. Skolen skal jo fungere.

- Ledelsen er ikke en ø. Vi fungerer i fællesskab med lærerne og andre medarbejdere, for vi har den samme interesse i at skabe en god skole for vores elever.

- Jeg er ikke interesseret i, at arbejdstidsaftalen bare bliver en bureaukratisk ramme. Det

Coronakrisen har sat sit præg på skolegården. For at skabe mest mulig tryghed har skoleledelsen i coronaperioden skrevet brev til forældre og lærere hver fredag. Nyskabelsen kaldes „fredagsbrevet“.

Munkebjergskolen har én af byens smukkeste aulaer med åbent op til øverste sal, hvor de ældste elever residerer.

er en aftale, vi bakker op om. Vi tager samarbejdet alvorligt. Så når vi foretager prioriteringer, er det ikke mine prioriteringer, men vores samlede prioriteringer.

MASSER AF KOMMUNIKATION

Odense Lærerforening og Odense Kommune indgik i januar 2021 en ny aftale om lærernes arbejdstid, der byggede på den landsdækkende A20-aftale.

Odense-aftalen fastholder lærernes dispositionsret til fem timers individuel forberedelse om ugen ud over den tid, der i øvrigt afsættes til forberedelse.

Den centrale aftale forpligter både kommunen og lærerkredsen, tillidsrepræsentanten og skoleledelsen til at samarbejde om prioritering af opgaver og at sikre sammenhængen mellem

tid og opgaver og forholdet mellem undervisning og forberedelse.

Det kræver meget kommunikation, og det kræver god kommunikation, men det har ikke været en stor omvæltning på Munkebjergskolen, siger Ida Knudsen.

– Det har fungeret ret gnidningsfrit med vores samarbejds møder, for vi havde også før den nye arbejdstidsaftale et godt samarbejde.

– Vi løser problemer i fællesskab, og vi er enige om, at eventuelle uenigheder bliver i det her rum, siger Finn Holm Ewald.

TRIO-MØDER ER KRUMTAPPEN

Der afholdes trio-møder sådan cirka hver fjerde uge eller efter behov. Det er møder, hvor lærernes to tillidsvalgte deltager sammen med ledelsen, der består af skoleleder, souschef og

afdelingsleder. ”Trio” for samarbejdet mellem ledelse, tillidsrepræsentant og arbejdsmiljørepræsentant. Men fem personer i alt.

For tiden er der på grund af coronasituationen tale om onlinemøder. Det er ikke Idas kop te.

– Man kan ikke aflæse ansigtsudtryk og kropssprog, og så er der lige et billede, der fryser. Men det går, når vi ikke er flere.

Det er årstid for planlægning af næste skoleår, og hertil har de på Munkebjergskolen anvendt et særligt krydsskema, hvor hver enkelt lærers opgaver markeres med et kryds.

– På den måde synliggør vi arbejdet. Det sker for at skabe balance i arbejdsfordelingen med rimelige undervisningsreduktioner, og for at alle har en fornemmelse af retfærdighed, siger Finn Holm Ewald.

– Det er vigtigt, påpeger Thomas Bjørn Andkær, for ellers kan der godt blive snakket i krogene.

– Så er det op til os at finde den endelige balance, og med syv lærere på nedsat tid er det ikke helt nemt, siger Finn.

KAN IKKE SIGE NEJ TIL ET MØDE

Hver mandag er der lærermøder, som somme tider har karakter af orienteringsmøder. Nogle uger varer de kun 10 minutter, andre uger en time eller mere. Det er Ida Knudsen som TR, der er ordstyrer og ansvarlig for disse møder. For tiden foregår de også via skærm, og det er lidt af en udfordring.

– Mandag eftermiddag er i det hele taget fast mødedag. Alle har undervisningsfri fra kl. 14.00, og der er tilstedeværelsespligt. Man kan ikke sige nej til et møde.

Dem der nogle stykker af. Årgangsteam-møder, men derud over også fagteam-møder fx. dansk, matematik samt børnemiljømøder 0. kl-5. kl. og ungemiljømøder 6.-9. kl. Og etagemøder. Et specielt Munkebjergfænomen. Klasserne er placeret i tre etager omkring den smukke aula med de ældste elever øverst og de yngste nederst.

FREDAGSBREVE

Coronakrisen har stillet særlige krav til kommunikationen.

– Vi følger selvfølgelig retningslinjerne, og så har vi været opmærksomme på, hvordan vi kan hjælpe kollegerne tilbage på skolen, siger Thomas Bjørn Andkær.

– Efter genåbningen er undervisningstimer foregået på skolen, men det har været i orden, at lærerens øvrige aktiviteter er foregået hjemmefra.

Skoleledelsen har også tidligere forholdt sig fleksibelt til lærernes tilstedeværelse.

– De fleste opgaver foregår bedst her på skolen, men vi har ikke kontrolleret, hvornår lærerne gik hjem, siger Finn Holm Ewald.

Coronahåndteringen har også ført til en kommunikationsmæssig nyskabelse.

Hver uge skal skolen foretage en risikovurdering, og hver fredag opdaterer skoleledelsen i et brev både lærere og forældre med seneste nyt fra skolen. ▲

Agedrup Skole er den skole, der har den største andel af elever fra sit eget skoledistrikt. 9 procent går på privat- eller friskole. 49 procent af Vestre Skoles, 41 procent af Højby Skoles og 36 procent af Rasmus Rask-Skolens distriktselever går på privat- eller friskoler. 48 procent af H.C. Andersen Skolens, 39 procent af Abildgårdskolens og 34 procent af Ejerslykkeskolens distriktselever går på andre kommunale skoler.

AGEDRUP SKOLE HAR FLEST SKOLEDISTRIKTSELEVER

SKOLEDISTRIKTSELEVER // 80 procent af Agedrups „egne“ elever går på skolen, og det er den højeste procentandel blandt Odenses almindelige folkeskoler. Resten går på andre kommunale skoler, privat- og friskoler eller øvrige skoletilbud.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Agedrup Skole er den mest lokale af alle skoler i Odense. Det er den skole, der har den største andel af elever fra sit eget skoledistrikt. 80 procent af Agedrups "egne" elever går på skolen, og det er den højeste procentandel blandt Odenses 33 almindelige folkeskoler.

Det fremgår af Odense Kommunes talmateriale for skoleåret 2020/2021.

Paarup Skole er med 77 procent den næstmest lokale, og herefter kommer Holluf Pile Skole med 74 procent og Korup med 73 procent. Der er skoler, som har så lave procenter som 24, 34 og 35.

Det er der forskellige grunde til. Blandt andet har nogle skoler specialklasser, som får elever udefra – altså uden for distriktet. Den politiske opmærksomhed om skolerne i Volls-mose og nedrivningsplanerne har uden tvivl fået nogle forældre til at søge andre skoler. Privatskoleandelen er desuden normalt større på byskolerne.

Byskolerne har generelt flere elevbevægelser end forstadsskolerne, fordi distrikterne opleves mere flydende.

Også den geografiske placering af én eller anden friskole – fx i Højby eller Stige – kan have betydning for optaget til den lokale folkeskole.

Endelig kan der være tale om forældrenes vurdering af kvalitets- og lederspørgsmål.

GÅR PÅ ANDRE KOMMUNALE SKOLER

Der er skoler, der har en andel på mere end 25 procent af distriktselever, som går på andre kommunale skoler. Netop 25 procent af Åløkkeskolens distriktselever går på andre kommunale skoler. 26 procent af Spurvelundskolens, 29 procent af Rosengårdskolens, 31 procent af Lumby Skoles distriktselever, 48 procent af H.C. Andersen Skolens, 28 procent af Ejerslykkeskolen og 39 procent af Abildgårdskolens elever går på andre kommunale skoler.

Der er primært nogle skolestrukturelle grunde til, at tallene er, som de er. Åløkkeskolen, Spurvelundskolen, Lumby Skole og Stige Skole har kun elever til og med 6. klassetrin. Der er andre forklaringer, men tallene kan bidrage til billedet af, hvor lokalkulturelt funderede skolerne er.

GÅR PÅ PRIVAT- ELLER FRISKOLE

Elever, der ikke benytter den lokale distriktsskole eller heller ikke benytter andre kommunale

skoler kan enten gå på privatskole, friskole eller modtage det, som i talmaterialet kaldes "øvrige skoletilbud".

Af skoler, der har en privat- og friskoleandel af distriktselever på mere end 25 procent kan nævnes Vestre Skole af hvis distriktselever 49 procent går på privat- eller friskoler. På Højby Skole er det 41 procent, Hunderupskolen 30 procent, Munkebjergskolen 35 procent, Rasmus Rask-Skolen 36 procent, Risingskolen 31 procent, Rosengårdskolen 30 procent og Stige Skole 33 procent.

Hvad angår andelen af distriktselever, som går i øvrige skoletilbud, fordeler tallene sig geografisk nogenlunde jævnt i området fra 4 til 11 procent.

TINGLØKKESKOLEN ER STØRST

Hvis man udelukkende ser på antallet af distriktselever, ville de største skoler i byen være Ejerslykkeskolen med 1.154 distriktselever, Risingskolen med 1.099 og Tarup Skole med 940.

Af forskellige grunde er antallet af elever på disse skoler dog reduceret eller udlignet, således at Tingløkkeskolen med 775 elever er Odenses største, når man opgør det faktiske antal af elever. Tarup Skole er næststørst med 739 elever. ▲

ENDNU EN PENGESTÆRK FOND VINDER INDPAS I ODENSES FOLKESKOLE

PRIVATE FONDE OG FOLKESKOLEN // Novo Nordisk-fond tilbyder undervisning i nyt naturfagslaboratorium, men forsker advarer mod filantropiske gaver fra fonde.

Skoleelever fra Stenlille Skole arbejder med Life-forløbet *We grow*. Foto: Life Fonden.

TEKST ERIK SCHMIDT - FOTO LIFE FONDEN

BERETNING

Life Fonden, som har midler fra Novo Nordisk, er i gang med at etablere regionale laboratorier i hele Danmark. Det første kommer til at ligge ved UC Lilebælt på Niels Bohrs Allé.

Region Hovedstaden dækkes af Life Campus, men de fire andre regioner får hver sit regionale Life Lab. Samtidig vil Life-organisationen fortsat besøge skoler med sine mobile laboratorier.

Grundskoler i hele landet kan allerede nu booke fondens gratis undervisningsforløb, fremgår det af fondens hjemmeside. Alle forløb er case-baserede og understøtter ifølge fonden undervisningen i skolerne. De er udviklet i samarbejde med forskere fra danske virksomheder.

Når man booker et Life-forløb, modtager man et Life-kit, der indeholder materialer, som klassen kan anvende i forløbet sammen med den digitale læringsplatform MY:LIFE.

GRATIS FOR SKOLEKLASSER

Life Lab Syddanmark etableres i samarbejde med UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole.

Laboratorierne bliver tilgængelige for skoleklasser i hele regionen, der kan arbejde med Life-forløb i de helt nye faciliteter. Det bliver gratis for skoleklasser at anvende laboratorierne. Laboratoriet skal samtidig bidrage til at styrke naturfagsundervisningen på lærer- og pædagoguddannelsen på UCL.

EN SKOLE DER SAVNER RESSOURCER

Odense Lærerforening er ikke ubetinget glad for et tilbud om gratis undervisning, når giveren er pengestærke fonde.

– Vi synes, det offentlige skal betale for den offentlige skole, der ikke skal markedsføres, siger Charlotte Holm fra Odense Lærerforening.

Hun får støtte fra ph.d. Lucas Cone fra Aarhus Universitet, der forsker i netop private fondes indflydelse på uddannelser.

– De nye undervisningslabs fra Life er det seneste i en række af filantropiske initiativer fra private virksomheder, der ønsker at fremme en bestemt agenda i læreruddannelsens fokus: mere leg, synligere læring, anderledes naturfagsundervisning.

– I et skolesystem, der savner ressourcer, er det ikke overraskende, at man tager imod disse initiativer med åbne arme. Men med gaverne følger også en række forventninger og magtforhold, der alt for ofte undslipper kritisk dialog.

Disse forventninger rammer både læreren, der kan opleve et kommunalt pres mod at bruge bestemte koncepter eller platforme, men også skolesystemet som helhed.

– Forskningen har gang på gang demonstreret, at filantropiske gaver ofte ender med at diktere uddannelsespolitiske prioriteter som regel uden tilstrækkelig involvering af fagforeninger og andre politiske interessenter.

– Pointen her er ikke, om de forandringer, der finder sted, er pædagogisk fornuftige eller ej, men at de i taknemmelighedens navn undslipper debatter om økonomiske eller strategiske interesser.

UHELDIGT SIGNAL

Lucas Cone finder det særligt interessant at bemærke, at undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil tilbage i september besluttede at bremse en kortlægning af netop fondenes indflydelse på skoleområdet. En kortlægning som Merete Riisager igangsatte som minister i 2018.

– Udover at udgøre den klart mest pengestærke fond ledes Life af den tidligere socialdemokratiske undervisningsminister Christine Antorini, og derfor er det mildt sagt et noget uheldigt signal at sende, når man fra politisk hold vælger at stoppe den allerede igangsatte kortlægning. Det er nemt at se bort fra interessekonflikter, når blot beløbene er store nok. ▲

Tidligere undervisningsminister Christine Antorini, der er direktør for Life, håber med laboratoriet at kunne inspirere til virkelighedsnær og eksperimenterende undervisning. Christina Antorini er for nylig blevet udpeget til medlem af regeringens Teknologipagtråd. Det er i øvrigt hendes tidligere departementschef i Undervisningsministeriet, Jesper Fisker, der er formand for Life-bestyrelsen. FOTO: Life Fonden.

FREMTIDENS PÆDAGOGIK

PÆDAGOGIK // Per Fibæk Laursen, der er professor i pædagogik, mener at den tekniske pædagogik efter 25-30 års stærk dominans står foran et sammenbrud. Han ser en fremtidig pædagogik, der er kendetegnet af fire hovedtendenser, som han allerede kan se konturerne af.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

BERETNING

Noget er i gære. – Den teknokratiske skolepolitik er ved at miste sin magt, fordi den ikke virker, skrev Per Fibæk Laursen, der er én af få danske professorer i pædagogik, for nylig.

– Dens sammenbrud kan komme når som helst – vi mangler blot et alternativ, lød det opsigtsvækkende fra én af landets førende iagttagere på skoleområdet.

Per Fibæk har fulgt skole- og uddannelsesdebatten gennem mere end 45 år og har selv været aktiv deltager. Han er for tiden medlem af formandsskabet for Rådet for Børns Læring, der er udpeget af Undervisningsministeriet.

Til juni offentliggøres rådets beretning, som kommer tidligere end normalt, fordi medlemmernes beskikelsesperiode udløber til sommer.

SJÆLDEN KLAR UDMELDING

Per Fibæk tør godt afsløre, at beretningen ser kritisk på skolereformen, der ifølge ham fra starten byggede på illusoriske forestillinger om blandt andet elevernes faglige niveau og skolens evne til at bryde negativ social arv.

Beretningen, der vil blive læst med interesse af børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil, vil lægge vægt på skolens dannende funktion.

Mere ønsker Fibæk ikke at sige om rådets arbejde, men i en serie på tre indlæg på Folkeskolen.dk gør Per Fibæk rede for sin egen analyse af den teknologiske pædagogiks endeligt og af fremtidens pædagogik, som han ser tegn på i horisonten. Det er en sjældent klar udmelding.

DET VIRKER IKKE

Per Fibæks udgangspunkt er, at det, han kalder den tekniske tilgang til undervisning, tydeligvis er i defensiven. Han har gennem de seneste

år kunnet konstatere, at tankerne om læringsmålstyring, test, evidens, accountability, kompetencer, it, læringsportaler, 'at lære at lære' har haft forringet tilslutning.

– Der er ikke siden 2014 kommet nye styringstiltag, og flere af de eksisterende er under modifikation: Trinmålene er reduceret til at være vejledende, de nationale test skal revideres, frihedsforsøg er sat i gang. Talrige rapporter, senest hele følgeforskningen efter reformen, tyder på, at de tekniske tiltag har ringe eller ingen positiv virkning.

Per Fibæk erkender, at læringsstyring på flere måder stadig præger skolen, men som "dominerende ideologi er den på retræte, for ikke at sige døende", mener han.

Det er en udvikling, som han anser for at være gavnlige for folkeskolen.

– Den har udmattet lærere og elever, undervisningen er blevet mere ensformigt domineret af øvelsesopgaver. Den har ikke kunnet levere på løftet om at øge elevernes faglige præstationer, og den har flyttet energi og opmærksomhed væk fra undervisningens indhold og over på elevplaner, test og detaljerede målbeskrivelser.

FIRE OVERORDNEDE TENDENSER

Fibæk vil gerne være med til at give den tekniske pædagogik nådesstødet, men det kræver efter hans mening, at der kan udvikles et nogenlunde sammenhængende alternativ, som kan vinde almindelig tilslutning og byde på løsning af nogle af de problemer, som den tekniske tilgang har skabt.

Når han fra sin udsigtspost ser på overordnede pædagogiske og skolepolitiske strømninger, mener han at kunne samle dem i fire overordnede tendenser: Dannelse. Frihed. Fællesskab. Og praksisfaglighed, innovation, design.

De fire tendenser, han mener, kommer til at præge fremtidens pædagogik, har han gjort rede for i sine indlæg på Folkeskolen.dk:

– *Dannelse.* Dannelse har længe været po-

pulært. Anna Sophie Hermansen, Berlingskes kulturkommentator, har sågar udråbt vor tid til dannelsestiden som en parallel til oplysningstiden. Det er jo som bekendt ikke kun i Berlingske og omegn, at dannelse er populært. Venstre-fløjen elsker også begrebet. Personligt har jeg mine forbehold, men det er ligegyldigt i denne sammenhæng. De gange jeg har ytret min skepsis, har jeg erfaret det, som er afgørende: Dannelsesbegrebet er blevet så dominerende, at det vækker almindelig undring, at man kan være andet end tilhænger. Jeg gætter på, at 'dannelse' kommer med i formålsparagraffen næste gang. Folketinget foretager en grundlæggende revision af folkeskoleloven.

– *Frihed.* Skolevæsenet i Holbæk og Esbjerg er sat fri som led i en kommunal friheds- og nærhedsreform, og selv den socialdemokratiske undervisningsminister og partiets skoleordfører taler om behovet for mere frihed til landets folkeskoler. Den nye læreruddannelse, som et folketingsflertal har truffet principbeslutning om, er blevet lanceret som først og fremmest en fri uddannelse. Den tekniske pædagogik har snæret så længe, at det er vanskeligt ikke at være tilhænger af mere frihed.

MANGLENDE FÆLLESSKAB

De to øvrige strømninger handler om fællesskab og praksisfaglighed, og Per Fibæk skriver i sin tretrinsserie således:

– *Fællesskab.* De fleste er enige om, at erfaringerne fra corona-nedlukningerne har understreget betydningen af skolens fællesskab. Enkelte har ganske vist først og fremmest bekymret sig om 'læringstab', men de er eftertrykkeligt blevet belært om, at det manglende fællesskab er det vigtigste. Det er ikke så mange år siden, at hele skoleinstitutionen af nogle debattører blev betragtet som en forstenet overlevering fra en før-digital tidsalder. Mon ikke det varer længe, inden vi igen hører den slags påstande?

– *Praksisfaglighed,* innovation, design. Et bredt flertal i Folketinget indgik i 2018 en aftale

Dannelsesbegrebet er blevet så dominerende, at det vækker almindelig undring, at man kan være andet end tilhænger. Jeg gætter på, at 'dannelse' kommer med i formålsparagraffen næste gang, Folketinget foretager en grundlæggende revision af folkeskoleloven.

Per Fibæk Laursen, professor i pædagogik

- Når man ser på den offentlige debat, er det tydeligt, at et skifte er på vej. Det vil med tiden sætte sig igennem, siger Per Fibæk Laursen.

om øget praksisfaglighed i skolen. Håndværk, innovation og design støttes både af dem, der hylder arbejdernes traditionelle respekt for håndværket, og af dem der er fascineret af erhvervslivets tekniske innovationer. Interessen for praksisfaglighed m.m. næres af behovet for at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse. Det er tvivlsomt, hvor meget ændringer i folkeskolen kan bidrage til det, men jeg tror, at ønsket om det kommer til at sætte sit præg på skolen.

GRADVISE REFORMER UDEN ELEFANT

Per Fibæk tror ikke, der er tale om, at en ny, stor skolereform er undervejs.

- Børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theils meldinger er meget modsætningsfyldte, siger han.

- Hun har blandt andet sagt noget i retning af, at der skal forandringer i elefantstørrelsen til, men samtidig har hun direkte sagt, at der ikke er brug for en ny, stor skolereform.

- Men når man ser på den offentlige debat, er det tydeligt, at et skifte er på vej. Det vil med tiden sætte sig igennem.

- Jeg tror på, at der vil komme gradvise re-

former af skolen med en vis tilbagerulning af det, der ikke virker. Måske af timetallet. Den understøttende undervisning har været lidt af et misfoster, synes jeg.

- Men det bliver forbandet svært at skære ned på timetallet, hvis der også skal være plads til teknologiforståelse som nyt fag, hvilket jeg ikke synes er en voldsom god ide. Altså at gøre det til et selvstændigt fag.

ROD I OPBRUDSTIDER

Det er reaktionen nedefra og kritikken fra den offentlige debat om skolen, der har skabt en ny forandringsbølge, som Fibæk ikke tøver med at kalde en ny herskende ideologi, som ifølge ham følger efter den tekniske pædagogik, der fulgte efter reformpolitikken med barnet i centrum.

- Hvis nogen synes, at det aktuelle pædagogisk-uddannelsespolitiske landskab virker for rodet til, at man kan tro på, at en ny herskende ideologi er på vej, vil jeg minde om, at det var mindst lige så rodet for 30 år siden - lige inden den tekniske pædagogiks gennembrud. I årene frem til 1993-loven øvede reformpædagogikken stadig en betydelig indflydelse på lovforberedelserne.

- Samtidig med at Bertel Haarder som undervisningsministre strammede op, styrede, kontrollerede og reducerede lærernes autonomi. Og samtidig med at selvsamme Haarder angiveligt var tilhænger af grundtvigiansk frihed, dannelse og folkeoplysning.

- I opbrudstider er der rod.

Per Fibæk tror på sin pædagogiske næse.

- De nye ideologiske tendenser kommet givetvis til at påvirke praksis i skolen! ▲

PER FIBÆK LAURSEN

Professor på Danmarks Institut for pædagogik og uddannelse (DPU), Aarhus Universitet siden 2003. Han forsker i folkeskolens pædagogik og i uddannelse af lærere og andre professionelle. Per Fibæk Laursen er uddannet mag. art. (1975) og ph.d. (1994) i pædagogik. Han har tidligere været seminarlærer og lektor på Københavns Universitet.

Anne-Mette Kæseler Jensen
Formand
Tlf. 23301268

Dennis Vikkelsø
Næstformand
Tlf. 26292099

Niels Munkholm Rasmussen

Charlotte Holm

Jan Andersen

Ida Nordendorf Knudsen

Maria Persson

Henrik Oxholm

Ida Clemensen

OLF MENER

af Anne-Mette Kæseler Jensen, formand for Odense Lærerforening

Der er grund til at være stolt!

Så kom den fulde genåbning af skolerne, som så mange sådan har glædet sig til, selvom der fortsat er mange udfordringer, inden corona og dens følgevirkninger har sluppet sit tag.

Mange måneder med skift på skift mellem fjernundervisning, nødundervisning, nedlukning, uklare retningslinjer og usikkerhed har medført omstillingstræthed og mange frustrationer. Til gengæld er der blevet lagt mærke til den kæmpe indsats, I har leveret - blandt elever, forældre, politikere m.fl. Det er der grund til at være stolt af. Tak for indsatsen!

DLF centralt, Odense Lærerforening lokalt og de tilidsvalgte helt ude på skolerne har kæmpet for at ændre forholdene og skabe bedre rammer i en pandemikrise, som ingen af os vil glemme. Helt forståeligt har der været meget kritik af vilkårene undervejs. Vi er lykkedes med at ændre meget, men intet kan fjerne den hårde, uforudsigelige og usikre tid, som I gennem måneder har stået midt i.

Som fagforening vil vi på alle niveauer arbejde for, at de erfaringer, vi har gjort under corona, kan bruges, når vi fremadrettet skal skabe en skolehverdag med god undervisning. Det kan være erfaringer med kortere skoledage, flere lærere om færre elever, mere tid til forberedelse af undervisningen, bedre mulighed for

at arbejde hjemme eller fælles, alt efter hvad der giver bedst mening.

Under corona har I i højere grad fået frihed til at bruge jeres professionelle dømmekraft. Det har ikke fjernet frustrationerne, men det har vist omverdenen, at lærerne er uhyre professionelle. Det skal vi gøre alt for at bruge i det videre arbejde for at skabe god skole, for som der står i A20's præambel: "Lærerne er den vigtigste faktor for elevernes udbytte af undervisningen. Når lærerne oplever, at de har evner og mulighed for at kunne lykkes med deres arbejde og har indflydelse på skolens og undervisningens udvikling, har det en positiv betydning for elevernes udbytte af undervisningen."

DLF kører for tiden en kampagne "Genstart" i nyhedsmedier og på de sociale medier. Den skal både vise, at vi er klar til fortsat at tage ansvar og glæder os til at få eleverne tilbage i skolen. Men kampagnen skal også være et afsæt til at skabe tiltrængte forbedringer. Som fagforening vil vi fortsat have fokus på at sikre de bedste og mest sikre rammer for lærere og elever på skolerne under corona, men vi vil også have et stort fokus på, hvordan vi kommer bedst muligt videre. God skole skaber vi sammen. Det kræver politisk vilje og handling. Der er kommunalvalg til november. Folkeskolen skal prioriteres. ▲

MIKKELS 15 MINUTES OF FAME

PENSIONIST // TV2 og en masse fremmødte hyldede Mikkell Schäfer

Lærer og tidligere styrelsesmedlem i Odense Lærerforening Mikkell Schäfer havde sagt farvel til Holluf Pile Skole for at gå på pension. Men det føltes ikke helt rigtigt efter mange år i tjenesten, for mange af kollegerne og eleverne var ikke til stede på grund af coronarestriktionerne. Under påskud af at skulle interviewes til TV2 om at gå på pension i coronatiden, blev han overrasket på skolen af et stort opbud af bobleorganiserede kolleger, elever, tidligere elever, skoleledere, venner fra sejlsport, fodbold, tennis, musik og Odense Lærerforening - og Mikkell Beha fra TV2. Den 7. marts sendte TV2 et stort show med bl.a. Mikkell som TV-star.

GENOPRETNINGSPLAN FOR FOLKESKOLEN I ODENSE VAR HOVEDTEMAET

GENERALFORSAMLING // 70 medlemmer havde logget sig på til Odense Lærerforenings online-generalforsamling den 18. marts. En svag afglans af en levende generalforsamling, men en funktionel nødforanstaltning. Der er noget at komme videre med.

- Den såkaldte velfærdsprocent er først og fremmest gået til at dække to huller i økonomien med, sagde Odense Lærerforenings formand, Anne-Mette Kæseler Jensen. Det ene er det specialiserede socialområde. Det andet er specialundervisningen på de enkelte skoler og visitationsmodellen. - Men nu er det folkeskolens tur! Nu er der en reel chance for at investere i folkeskolen, sagde hun med adresse til byrådspolitikerne, der til efteråret skal til byrådsvalg.

TEKST Erik Schmidt - **FOTO** Mette Lund Kieler

Allerførst: Generalforsamlingen blev afviklet. Teknikken til afstemningen virkede. Formandens beretning, regnskab og budget blev godkendt. Formalia blev overholdt, og Odense Lærerforening har et grundlag at komme videre på.

Da der var flest deltagere, var 70 medlemmer logget på. Generalforsamlingen varede fra 16.30 til 17.25. Da kunne formanden Anne-Mette Kæseler Jensen sige: "Tak for i dag! Vi glæder os til at se jer!"

Der er ingen tvivl om, at det går begge veje. Et webinar er et surrogatprodukt. En svag afglans af et møde mellem mennesker. En ufestlig sag. Men en funktionel nødforanstaltning.

IKKE UDEN KNAS

Odense Lærerforening havde allieret sig med et professionelt firma, der skulle styre teknikken. Det gik nogenlunde, men ikke uden knas og forsinkelser.

Anders Sund Pedersen fra Danmarks Lærerforening var dirigent, og han bevarede roen. Ikke at der var mange medlemmer, der bad om ordet. Det var mere med at holde styr på, om teknikken virkede, når der skete et skift.

Da Jonas Callesen fra H.C. Andersen Skolen

bad om ordet første gang, gik det nogenlunde sådan her: "Kan du høre mig, Anders?"

"Jaaa, slå lige billedet til! Nå, nu er Jonas røget af. Nej, nu kommer han tilbage."

VELFÆRDSPROCENT HAR DÆKKET HULLER I KOMMUNENS ØKONOMI

Odense Lærerforenings formand Anne-Mette Kæseler Jensen berettede om folkeskolens tilstand i Odense. Tidligere års massive besparelser har trukket et langt spor efter sig.

Hun nævnte også kvalitetsrapportens vidnesbyrd om faldende fagligt niveau hos eleverne.

Den såkaldte velfærdsprocent er først og fremmest gået til at dække to huller med: 1) Det specialiserede socialområde 2) Specialundervisnings- og visitationsmodellen på de enkelte skoler.

Anne-Mette Kæseler Jensen nævnte også behovet for forbedrede forhold for inklusion og dansk som andetsprog.

- Men nu er det folkeskolens tur! Nu er der en reel chance for at investere i folkeskolen, sagde hun med adresse til byrådspolitikerne, der er på valg i efteråret. Der er ifølge formanden brug for mindst 100 mio. kr. årligt og en genopretningsplan.

Anne-Mette Kæseler Jensen kom også ind på arbejdstidsaftalen A20 og indgåelsen af en ny lokalaftale, som hun betragtede som et opgør med styringsledelse og genetablering af samarbejde og respekt for lærerfaglighed og lærerens dømmekraft.

VI SKAL BYGGE OVENPÅ

Jonas Callesen ville gerne vide, hvordan formanden så på spørgsmålet om at komme videre. Hvad skal vi arbejde frem mod? spurgte han.

- Vi skal bygge ovenpå. Vi har ikke fået et maksimum på undervisning eller en faktor. Vi skal videre med at sikre, at undervisningstallet ikke er så højt, lød svaret fra formanden.

Regnskabet blev fremlagt af den fra TV2 kendte Mikkell Schäfer, som er foreningens kasserer.

Der var udgiftsstigninger på flere poster, men coronasituationen har også medført faldende udgifter på en række områder som mødevirk-somhed, kurser, PR, tryksager og afholdelse af generalforsamling.

Så kassemeresteren kunne konstatere, at der var et driftsoverskud på 423.464,- kr. ▲

- Eftersom det er en særlig form for designforståelse, der lægges ind i et fag, så bryder det historisk med de danske traditioner for lærerens metodeansvar og -frihed, siger forskningschef Thomas Illum Hansen fra UC Lillebælt Erhvervsakademi og Professionshøjskole. - Desuden er der rigtig mange kulturelle praksisser, der hverken kan eller skal digitaliseres, og en faglighed som teknologiforståelse skal hverken klæde eleverne på til at være teknologientusiaster eller teknologioportuniste.

STOR UENIGHED OM TEKNOLOGIFORSTÅELSE

TEKNOLOGIFORSTÅELSE // Efter tre års forsøgsarbejde er der stadig stærk faglig uenighed om, hvilken form teknologiforståelse i folkeskolen skal have. Thomas Illum fra UC Lillebælt vil sikre sig, at de humanistiske fag ikke reduceres til hjælpediscipliner.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

BERETNING

Det treårige forsøg med teknologiforståelse i folkeskolen er ved at nærme sig sin afslutning. Erfaringerne er ved at blive gjort op, men sommerferien nærmer sig, og næste skoleår findes teknologiforståelse stadig ikke som et fag eller en tværgående dimension ved de etablerede fag. Der er trykket på pauseknappen. Det er nogen tilfredse med, andre utilfredse.

Lige nu foregår der en saglig, men også holdningspræget offentlig debat med stærke markeringer.

Lærer Lis Zacho, der har været aktiv deltager i forsøgsprojektet som repræsentant for én ud af 46 deltagende skoler, er skuffet. I blogindlægget "Teknologiforståelselærer søger arbejde" på Folkeskolen.dk skriver hun, at man på mange skoler "ikke er kommet et skridt længere end dengang, hvor det blev besluttet, at man ville lave et forsøg over tre år med teknologiforståelse." Lis Zacho mener, at det kun kan gå for langsomt, for teknologien er overalt, som hun skriver.

- Mange elever har en smartphone, og er dermed hele tiden i farezonen for alt fra billeddeling til beskeder i en ubehagelig tone. Bankrøverne er blevet digitale. Og vores data er blevet en handelsvare. Flere og flere lande

omkring os indfører flere datalogiske elementer i undervisningen i deres skoler, medens vi holder et frikvarter. Teknologien forsvinder ikke, den bliver derimod mere og mere avanceret og uforståelig for os. Det bliver kun sværere for os at forstå den indflydelse, som teknologien har på vore liv.

Lis Zacho beklager, at der ikke er udsigt til et større efteruddannelsesforløb.

HVAD MED DE HUMANISTISKE FAG?

Forsøget blev sat i gang i efteråret 2018 af daværende undervisningsminister Merete Riisager, og det skulle blandt andet bygge videre på de erfaringer, der allerede blev gjort i et forsøg fra 2017 med valgfag i teknologiforståelse.

Den rådgivende ekspertskrivegruppe har et formandskab bestående af professor Ole Sejer Iversen, Aarhus Universitet, og direktør Michael E. Caspersen, It-vest.

Selv om indløbet til den nye teknologiske faglighed er foregået over nogle år, har en indflydelsesrig gruppe af undervisere og forskere fra UC Lillebælt med forskningschef Thomas Illum Hansen i spidsen nu markeret, at teknologiforståelse i folkeskolen har brug for en længere modningstid, inden det gøres til skolehverdag.

Det er sket i kronikker i både Fagbladet Folkeskolen under overskriften "Det er tid til at skynde sig langsomt" og på onlinemediet Altinget.

– Thomas Illum Hansen mener, at der er mindst fire problemstillinger, der skal afklares. Det drejer sig blandt andet om fagets bredde, forhold til kulturaspekter, metodevalg og indflydelse på hele uddannelsessystemet. Han vil sikre sig, at de humanistiske fag ikke reduceres til hjælpediscipliner.

– Det kan forhindres ved at ændre tilgangen til læreplansudvikling. Med inspiration fra Irland, Norge og Finland bør vi bruge meget længere tid på at udvikle nye læreplaner med reel inddragelse af lærere og praksis.

– I Danmark har vi typisk brugt 1-2 år, hvilket resulterer i et højt implementeringspres og forcerede processer uden reel inddragelse. Griber

designtilgangen er en obligatorisk metode. Det begrænser lærernes metodefrihed.

– Problemet er, at metoden forlods er indskrevet i selve målene. Man skal arbejde med en bestemt tilgang til designprocesser, og digitale løsninger er ifølge denne tilgang en del af svaret på de udfordringer, vi står over for som samfund. Eftersom det er en særlig form for designforståelse, der lægges ind i et fag, så bryder det historisk med de danske traditioner for lærerens metodeansvar og -frihed.

– Desuden er der rigtig mange kulturelle praksisser, der hverken kan eller skal digitaliseres, og en faglighed som teknologiforståelse skal hverken klæde eleverne på til at være teknologientusiaster eller teknologiopportuniste.

– De skal kunne forholde sig kritisk og analytisk til digitalisering, fx også til hvornår det er meningsfuldt ikke at digitalisere. De skal kunne forstå, hvordan problemer og løsninger og kulturelle praksisser kan beskrives forskelligt, og dermed også tilbyde forskellige rum for analoge og it-understøttede praksisser.

Thomas Illum mener, det er vigtigt, at der kommer en større fælles forståelse, inden teknologiforståelse breder sig til hele uddannelsessystemet.

– Professionshøjskolerne og universiteterne har allerede underskrevet en hensigtserklæring om teknologiforståelse i hele uddannelsessystemet.

egentlig skal gøre godt for, siger Charlotte Rønhof til Politiken SkoleMonitor.

– Nu må vi stoppe op, siger hun og efterlyser mere viden, debat og sund fornuft.

En artikel i Weekendavisen af den franske neurobiolog Michel Desmurget har gjort stort indtryk på hende.

"Overdrevet skærmforbrug gør vores børn fede, syge og dumme," lød advarslen fra Desmurget i artiklen med overskriften 'Dommedagsskærmen'.

– Konsekvenserne ved skærmforbruget er, siger neurobiologen, lavere intelligens, ringere sprogkunderskaber, begrænset ordforråd, koncentrationsbesvær, dårligere impuls kontrol, mindre empati og søvnforstyrrelser, og det er derfor "fuldstændig vanvittigt, at vi som samfund intet gør for at begrænse børns brug af skærme."

Charlotte Rønhof frygter, at samfundet gambler med mange børns fremtid.

– I Rådet appellerer vi til, at vi i fællesskab genovervejer den naive begejstring, vi kollektivt har haft for at få digitaliseret børnenes liv fra ende til anden. Vi er bestemt ikke teknologimodstandere, men samlet set er der nogle kritiske forhold, siger Charlotte Rønhof til Politiken SkoleMonitor.

EKSTREMT STORT PRES

Thomas Dreisig Thygesen, der er formand for Danmarks IT-vejlederforening, har som it-konsulent i Kerteminde deltaget i forsøgsarbejdet, fordi Hindsholmskolen er én af de 46 forsøgsskoler.

Han ser generelt positivt på forsøgsarbejdet, hvis fagligheden ikke løsrives fra skolens dannelsesopgave.

– Det er ikke sådan lige at søsætte en ny faglighed, og der er ekstremt stort pres for at få det ind i skolen. Der er store uddannelses- og forretningsmæssige interesser bag. Men hvis der ikke er kompetente lærere til at undervise, bliver det en dødssejler.

– Lærerne er måske nok usikre, når det drejer sig om den mere tekniske side af sagen, men der er elementer i fagligheden, som projektorientering, idegenerering og problemløsning, som de er fortrolige med, og det er mit indtryk, at når de arbejder med det, får de styr på det.

– Thomas Dreisig Thygesen, der har en fortid som lærer på H.C. Andersen Skolen, havde dog gerne set, at der tidligere i forsøgsprocessen var lagt midler ud til skolerne, så lærerne kunne have været med til at udvikle fagligheden. Han ville også ønske, at der nu blev afsat midler til efteruddannelse af lærerne.

– Jeg synes ikke, at den ramme, der er lagt, skal kasseres. Vi skal bruge det, der foreligger og bygge videre på det.

It-vejlederforeningen har ikke været inviteret til møder med undervisningsministeren, Thomas Dreisig håber på mere dialog.

EN TROJANSK HEST?

Den 5. februar i år præsenterede to af de mest indflydelsesrige it-eksperter professor Ole Se-

Fortsættes næste side...

Thomas Dreisig Thygesen, der er formand for Danmarks IT-vejlederforening, har som it-konsulent i Kerteminde deltaget i forsøgsarbejdet, fordi Hindsholmskolen er én af de 46 forsøgsskoler. Han ser generelt positivt på forsøgsarbejdet, hvis fagligheden ikke løsrives fra skolens dannelsesopgave.

vi det rigtigt an, kan vi bedre udvikle fagene med et helhedsblik for skolens samlede dannelsesopgave.

OBLIGATORISK METODE

Thomas Illum finder det problematisk, at der i

GØR BØRN FEDE, SYGE OG DUMME

En generel kritik af overdreven skærmbrug kommer også fra Charlotte Rønhof, der er formand for Rådet for Børns Læring.

– Vi har brugt milliarder på digitaliseringen af skolen uden at spørge os selv, hvad det hele

Fortsat fra forrige side...

jer Iversen og dekan for læreruddannelsen på Københavns Professionshøjskole Jakob Harder analysen ”Teknologiforståelse i det danske uddannelsessystem fra grundskole til ungdomsuddannelser”.

Det fik andre til at rykke ud med en skarp markering i form af en kronik med titlen ”En trojansk hest for den digitale sektor” på blandt andet Folkeskolen.dk.

Afsenderne var professor fra DPU Aarhus Universitet Cathrine Hasse, lektor og ph.d. Søren Riis fra RUC og lektor, ph.d. Jesper Balslev fra Københavns Erhvervsakademi, KEA.

En trojansk hest er et begreb, der er afledt af den klassiske fortælling fra oldtiden og grækernes erobring af byen Troja, men det er som bekendt også et udtryk for en ondsindet software.

”I analysen hævdes det, at teknologiforståelse er på vej som ny faglighed i det danske uddannelsessystem. Det bliver taget for givet, at forsøget med teknologiforståelse på 46 skoler vil lede til en permanent ordning i hele folkeskolen,” skriver Hasse, Riis og Balslev.

De tre forskere og forfattere mener, at evalueringer fra tidligere it-interventioner i folkeskolen har konkluderet, at læringsudbyttet har været tvivlsomt, at meget udstyr ender med ikke at blive brugt, og at lærerne stadig mangler efteruddannelse.

– Vi mener, at en analytisk og kreativ faglighed i høj grad kan løftes af fagene selv og kan udøves og opdyrkes uden eller med minimale investeringer i teknologi. Derudover mener vi, at det digitalt myndiggørende element af fagligheden bør suppleres med en mere kritisk teknologiforståelse.

I SAMSPIL MED LÆRERNE

Odense Lærerforenings formand Anne-Mette Kæseler Jensen mener, at der er mange gode eksempler på, hvordan teknologiforståelse kan integreres i folkeskolens fag. Det skal videreudvikles og lærerne efteruddannes, så det får den rette balance.

– Der skal skabes mulighed for, at fagligheden omkring teknologiforståelse udvikles i samspil med lærerne og skolen samtidig med, at eleverne får lige vilkår for at blive kritiske borgere i en digital og teknologisk verden.

– Men folkeskolen skal også være et rum, hvor eleverne får indsigt i og lyst til at lære mere om alt det, som livet også er. Børn og unge lever i en super digital verden. Der er brug for, at folkeskolens fine formålsparagraf får lov til også at leve analogt.

– Mange står i kø for at tilføje et fag til folkeskolens fagrække – privatøkonomi, iværksætteri, dannelse, FN’ verdensmål m.fl., med gode intentioner, men løsningen på aktuelle udfordringer i vores samfund er ikke bare at indføre flere fag i folkeskolen, mener altså Anne-Mette Kæseler Jensen, der følger debatten med interesse. ▲

Forsøget med teknologiforståelse i folkeskolens obligatoriske undervisning har taget udgangspunkt i to modeller: Teknologiforståelse som selvstændigt fag og teknologiforståelse integreret i eksisterende fag.

LÆSEPLANEN SVÆR AT OMSÆTTE TIL SKOLEHVERDAG

TEKNOLOGIFORSTÅELSE // Kun en fjerdedel af lærerne synes, at fagligheden er nem og relevant at bruge

TEKST Erik Schmidt

For de fleste lærere har det treårige forsøg med teknologiundervisning ikke været en nem omgang.

Det påtænkte faglige indhold har simpelthen ikke været nemt at forstå og omsætte til praktisk undervisning.

Det fremgik af midtvejsevalueringen af forsøget, der er foretaget af konsulentfirmaet Rambøll.

Ifølge Rambøll-rapporten fra juni 2020 har kun 24 procent af lærerne oplevet, at fagligheden i høj eller meget høj grad er let at forstå, mens 17 procent slet ikke synes, at den er forståelig.

– Noget lignende gælder spørgsmålet om, hvorvidt det er muligt at omsætte læseplanen og vejledningen til konkret undervisning. Kun 10 procent svarer, at niveauet i læseplan og undervisningsvejledning er passende for eleverne på de forskellige klassetrin.

Det har været lettere og måske også vigtigere for lærere, der har deltaget i forsøget med teknologiforståelse i folkeskolen, at tage de samfundsmæssige og etiske diskussioner om brugen af teknologi, end det har været at undervise i digital design eller computationel tankegang.

– Særligt mellemtrin- og udskolingslærere har fremhævet vigtigheden af at tage etiske diskussioner med eleverne.

Midtvejsevalueringen har også vist, at der er blandt den samlede gruppe af elever er sket en

positiv udvikling i elevernes kompetencer i teknologiforståelse fra før- til midtvejsmålingen.

DIDAKTISKE PROTOTYPER

I forsøget har 46 skoler i perioden 2018-2021 afprøvet teknologiforståelse, der består af fire kompetenceområder: 1. Digital myndiggørelse 2. Digital design og digitale designprocesser 3. Computational tankegang 4. Teknologisk handlevne.

Forsøget har bestået af to forskellige modeller for arbejdet med teknologiforståelse i folkeskolens obligatoriske undervisning: Teknologiforståelse som selvstændigt fag og teknologiforståelse integreret i eksisterende fag.

Forsøget har været bygget op omkring afprøvningen af en række didaktiske prototyper. Prototyperne har indeholdt didaktisk ramme for et undervisningsforløb, som skal understøtte lærerne i at forberede, gennemføre og evaluere undervisning i teknologiforståelse.

Rapporten påpeger en tendens til, at lærernes motivation for undervisningen i teknologiforståelse er mindsket i løbet af den tid, hvori de har været en del af forsøget. ▲

Kilder:

– Midtvejsevaluering - Forsøg med teknologiforståelse i folkeskolen obligatoriske undervisning, Rambøll for Børne- og Undervisningsministeriet, juni 2020
– Folkeskolen.dk

ODENSE I FULD FART MED TEKNOLOGIFORSTÅELSE

TEKNOLOGIFORSTÅELSE // Der er penge til at udvide lærernes kompetencer i teknologiforståelse, siger rådkvinde Susanne Crawley

TEKSTR & FOTO Erik Schmidt

LærerBladet har stillet rådkvinde Susanne Crawley spørgsmål om teknologiforståelse, som hun har svaret på:

LB: Hvad synes du om, at forsøget med teknologiforståelse ikke straks følges op? Vil Odense Kommune gå i gang med implementeringen på kommunalt niveau?

– Vi har to skoler med i Undervisningsministeriets forsøg med teknologiforståelse i skolen. Det er Holluf Pile Skole og Tingkærskolen. Begge skoler har gjort sig værdifulde erfaringer, som alle skoler i Odense kommer til at få glæde af. Både lokalt og på landsplan peger erfaringerne på, at teknologiforståelse kan have en fremtid både som selvstændigt fag og integreret i fagene. Jeg har derfor forståelse for, at ministeriet skal afvente den endelige evalueringssrapport, inden man lægger sig fast på en god model. I mellemtiden har de to skoler i forsøget fået lov til at forlænge deres arbejde med teknologiforståelse, hvis de ønsker det.

– I Odense indfører vi ikke teknologiforstå-

else som fag, mens ministeriet tænker sig om. Til gengæld er elever og medarbejdere på alle skoler i fuld gang med teknologiforståelse. Der er aktiviteter med robotter, kodning, it, makerspaces og andet. I Odense Byråd har vi vedtaget strategien for ”Verdens bedste robotby i børnehøjde”, samt vedtaget at udvikle Odinskolen til ”Verdens bedste robotskole”. Det stiller alle skoler i Odense godt, når ministeriet lægger sig fast på en model.

IKKE TRÆDE PÅ BREMSEN

LB: Der er centrale personer i uddannelsesverdenen, der ønsker en langsommere indføring af teknologiforståelsen – enten som fag eller som dimension ved fagene. Hvad mener du om det?

– Jeg mener ikke, at der er grund til at træde på bremsen. Der er så meget i børnenes hverdag allerede nu, der handler om teknologi. Børnene bruger teknologien hele tiden. Så er det særlig vigtigt, at vi i skolen danner og uddanner dem til at kunne forstå mekanismerne bag apps og

sociala medier eksempelvis – og til at kunne navigere i faldgruber og fordele. Jeg anerkender dog, at der kan være et behov for at få medarbejderne iklædt de rette fagligheder.

LB: Ser du helst teknologiforståelse indført som fag eller som dimension ved de eksisterende fag?

– Jeg har lyttet mig til fordele og ulemper ved begge modeller. Det afgørende for mig er, at der følger et politisk fokus og en økonomi med samt ikke mindst uddannelse af lærere og andre vigtige ressourcepersoner. Det er nemlig vigtigt at teknologifagets fremtid ikke afhænger af ildsjæle, men derimod bliver en del af driften. Jeg synes også, at det er væsentligt, at teknologifaget bliver en arena for teknologisdannelse og et opgør med nulfejlskulturen som arbejdsmetode for skolebørn

PENGE TIL KOMPETENCEUDVIKLING

LB: Bliver der betalt efteruddannelsesmulighed for lærerne?

– Det er for tidligt at svare på, hvad der sker, når ministeriet har truffet en afgørelse om fagets fremtid. Men hvis vi kigger på Odense lige nu, så betyder ”Strategien for verdens bedste robotby i børnehøjde”, at der er penge til at udvide lærernes kompetencer inden for teknologiforståelse. Alle vores folkeskoler har lige adgang til kompetencegivende forløb.

LB: Hvordan er Odenses forventede køreplan for implementering af teknologiforståelse i folkeskolen?

– Hvis vi kigger ind i næste skoleår, så planlægger vi, at hver eneste folkeskole har besøg af eller adgang til læringslaboratorier fire gange i løbet af året. Desuden har alle skoler fået midler til en selvvalgt indsats inden for ”Børnene i robotbyen”. Jeg hører, at flere vælger at give timer til teknologivejledere på skolen, der – ligesom vi kender det fra fx matematikvejledere – kan vejlede de øvrige lærere på skolen, når de helt konkret skal arbejde med teknologiforståelse med eleverne. Vi etablerer også makerspaces flere steder i kommunen lige nu – i kølvandet herpå uddanner vi også to makerspace-vejledere på alle skoler.

– Samlet set står jeg med en opfattelse af, at vi i Odense er foran på denne dagsorden – uanset hvilken model for fagets fremtid, som ministeriet skulle nå frem til. ▲

Både Holluf Pile Skole og Tingkærskolen har deltaget i forsøgsarbejdet, og de får lov til at forlænge deres arbejde med teknologiforståelse, hvis de ønsker det, siger rådkvinde Susanne Crawley.

– I Odense indfører vi ikke teknologiforståelse som fag, mens ministeriet tænker sig om. Til gengæld er elever og medarbejdere på alle skoler i fuld gang med teknologiforståelse. Der er aktiviteter med robotter, kodning, it, makerspaces og andet.

SDU-lektor Finn Wiedemann har netop udgivet en bog om den stigende digitalisering og brug af data i skolen.

HVOR KOMMER LYSET FRA?

NY BOG OM DATA OG DIGITAL TEKNOLOGI //
Skolernes stigende databrug risikerer at undergrave dem som demokratiske fællesskaber, mener Finn Wiedemann

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Hvor kommer lyset fra, spørger den fynske samfundsforsker fra Syddansk Universitet Finn Wiedemann i sin nye bog med samme navn med skjult reference til Ove Korsgaards store værk "Kampen om lyset", der beskriver 500 års oplysning og dens kilder, der historisk set først var kom ovenfra (Gud), siden nedefra og indefra.

I dag kommer lyset fra Silicon Valley, skriver Wiedemann, og sammen med lyset kommer særlige ideer og forestillinger om, hvordan vores samfund skal indrettes. Blandt andet om, hvordan vores uddannelses- og oplysningsinstitutioner skal se ud, hvad undervisning og læring er, og hvilken rolle f.eks. lærere og skoleledere bør have.

Forfatterens hovedsynspunkt er, at digitaliseringen og brugen af data i uddannelse og ledelse giver adgang til nye muligheder. Men det sker ikke uden omkostninger. Data er ikke objektive, men sociale. De skal tolkes og bliver brugt i en bestemt sammenhæng. Data er

repræsentationer af virkeligheden, der styrer vores opmærksomhed.

MELLEM OPTIMISME OG SKEPSIS

Finn Wiedemann afviser ikke brugen af data, men han mener, der er behov for at finde en vej mellem en dataoptimistisk og en dataskeptisk position.

– Den aktuelle digitalisering af skole og uddannelse, som f.eks. finder sted gennem digitale læringsplatforme, rummer en række implicitte, normative ideer, som er med til at ændre læreres og skolers identitet og roller, skriver Finn Wiedemann.

– Maskinlæring, kunstig intelligens, adaptive læringsystemer og såkaldt learning analytics udfordrer skolers og læreres frihed til at vælge indhold, formidlings- og vurderingsform.

Et eksempel fra Odense understreger hans pointe: "I Odense Kommune får hver skole f.eks. hver år en datapakke, som indeholder resulta-

ter fra de nationale test, karaktergennemsnit fra 9. klasses afgangsprøve, skolens bidrag til opfyldelse af 95 procent-målsætningen, elevfravær, data om elevernes sundhed og trivsel fra Odense Kommunes sundhedsprofilundersøgelse samt en række andre oplysninger, herunder informationer fra observationer."

"De nævnte oplysninger danner baggrund for en kvalitetssamtale med skolelederen som afsæt for formuleringen af blandt andet fokusområder, målsætninger og handleplaner."

– Datapakken udgør altså et centralt grundlag for de lokale indsatsområder, strategier og målsætninger, som hver enkelt skole arbejder med, skriver Wiedemann.

Også læringsplatformene og Undervisningsministeriets Datavarehus sættes i kritisk perspektiv.

Med hyppige referencer til demokratisk dannelse og erfarings- og eksistenspædagogik og med særlige afsnit om John Deweys og Geert Biestas pædagogiske filosofi, markerer Finn Wiedemann sit ståsted. Hans udgangspunkt er skolens dannelsesopgave.

DEWEY OG GODE TÆNKEVANER

Han refererer John Dewey for et synspunkt om, at uddannelse skal tjene til etablering af gode tænkevaner eller vækst.

– Vi lever i en konstant tilblivelsesproces, og uddannelse skal hjælpe os med dette. Et andet centralt formål med uddannelse er udvikling af demokrati eller demokratiske vaner.

Wiedemann spørger kritisk, om brugen af digitale medier og dataficering i tilstrækkeligt omfang skaber rum for udvikling af gode tænkevaner og demokrati. Ofte gemmer der sig en behavioristisk eller kognitiv pædagogisk tankebag digitale læremidler, påpeger han.

Geert Biesta refererer han for at ville genopdage betydningen og vigtigheden af undervisning og argumenterer for, at læreren spiller en central rolle. Som kontrast til de aktuelle tendenser, der enten ender med at ville afskaffe læreren, eller den tradition som ser undervisning som kontrol, hvor lærerens rolle er at være læringsfacilitator, og hvor målet er et forhåndsdefineret læringsudbytte.

ADFÆRD OG FØLELSMÆSSIGE DATA

Selv om Google og Facebook aldrig har fået tilladelse til det, sælger de private data til virksomheder, som kan målrette deres annoncering.

– Det næste led bliver udviklingen af The Internet of Things, hvor intelligente maskiner overvåger vores færden og videregiver data herom til producenter. Et marked for sociale og følelsesmæssige data er ved at blive udviklet.

Et andet centralt spørgsmål bliver, om læring fremover i endnu højere grad bliver personliggjort og individualiseret. Fremtiden kan komme til at byde på pandebånd, som måler elevernes koncentrationsevne, og forældreapps, der overvåger børns læring.

I sidste ende kan det få konsekvenser for skolen som fællesskab og dannelsesinstitution og undergrave demokratiet, advarer Finn Wiedemann. ▲

SKOLENS GENÅBNING KRÆVER FLEKSIBILITET

CORONASKOLEN // Ingen kan forvente, at lærere og elever fra den ene dag til den anden er tilbage til „normalen“, siger OLF’s formand Anne-Mette Kæseler Jensen.

- Både lærere og elever har brug for den tid, det tager at komme sig ovenpå krisen, siger Odense Lærerforenings formand, Anne-Mette Kæseler Jensen.
- Det kan være kortere skoledage med flere lærere om færre elever og mere tid til forberedelse, fortsat pauseknapp på projekter og koncepter, fortsat mulighed for at arbejde hjemme, når det er muligt ved forberedelse og onlinemøder.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Coronakrisen har skabt udmattelse hos mange lærere. Undervejs har Odense Lærerforening arbejdet i kulisserne for at forsøge at få de til tider strikse, administrative smitteforebyggende regler til på én gang at skabe højst mulig tryk for lærerne og samtidig tålelige arbejdsmuligheder med frihed og fleksibilitet som nøgleord.

- Som lærerforening har vi arbejdet for de bedste løsninger i en epidemikrise, som jo ikke kan forhandles væk, siger Anne-Mette Kæseler Jensen.

- Nødundervisningsbekendtgørelse, gratis værnemidler, test på skolerne i arbejdstiden bare for at nævne et par ting.

- Her og nu arbejder vi for, at få en langsom tilbagevending til en normal skoledag. Ingen kan forvente, at lærere og elever fra den ene dag til den anden er tilbage til ”normalen”. Det tager tid.

- Omstillingstræthed og frustrationer pres-

ser lærere hver eneste dag. Konstante skift med korte intervaller, retningslinjer som elastik i metermål og usikkerhed er helt urimelige vilkår, når man skal planlægge og gennemføre god undervisning. Lærerne er kastet ud i coronaundervisningen uden nogen form for kurser og vejledning.

- Alt det til trods får lærerne nu stor anerkendelse for coronaundervisningen. Det er der grund til at være stolt af. Men det har tæret på kræfterne. Så stor og konstant omskiftelighed og uvished kan man holde til i en kort periode. Nu har det været i mere end et år.

FLEKSIBILITET OG KORTERE SKOLEDAGE

Odense Lærerforening har løbende været i kontakt med B&U-forvaltningen og talt for betydningen af fleksibilitet i tilrettelæggelsen af arbejdet.

- Der er meget i bagagen fra tiden med corona, så alle, både lærere og elever, har brug

for den tid, det tager at komme sig oven på krisen. Det kan være kortere skoledage med flere lærere om færre elever og mere tid til forberedelse, fortsat pauseknapp på projekter og koncepter, fortsat mulighed for at arbejde hjemme, når det er muligt ved forberedelse og onlinemøder.

- Vi har i enighed med kommunen fremhævet, at der skal være tid og rum til trio-samarbejdet på skolerne, hvor TR, AMR og skoleleder eksempelvis løbende laver risikovurderinger under coronaen, så der samles op på de forhold, der presser på den enkelte skole og findes så gode løsninger som muligt i den kaotiske og utrygge situation.

- Det skal fortsætte under tilbagevendingen. Vi arbejder desuden på at samle op på og tage de gode erfaringer fra coronaen med videre. Det kræver politisk vilje, men vi må ikke lade de dyrtkøbte erfaringer forsvinde med coronaen. ▲

SKOLEPOLITISK DUEL MELLEM RØDT OG BLÅT HJØRNE

BYRÅDSVALG NOVEMBER 2021 // Christoffer Lilleholt (V) vil have loftet for det maksimale antal elever i klassen sat ned til 25, og Tim Vermund (S) vil ikke afvise ideen om to ekstra specialundervisningslærere på hver skole ud over normeringen.

- Vi har sat på dagsordenen, at vi skal drøfte den specialiserede fordelingsmodel på skolerne, og det er ikke nogen nem opgave, siger Tim Vermund Andersen. - Det kan være, vi skal gå tilbage til den gamle struktur vi havde med centerklasser og obsklasser på de forskellige skoler, men vi skal for guds skyld bare kalde det noget andet.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

INTERVIEW & BERETNING

Et af temaerne op til kommunalvalget 2021, der finder sted til november, bliver folkeskolen. Som altid. Byrådets to største partier, Socialdemokratiet og Venstre, ser forskelligt på skolepolitikken. Men hvor forskelligt?

Der er en stilforskel i Tim Vermund Andersens (S) og Christoffer Lilleholts arbejdsmæssige omgivelser. 37-årige Tim Vermund arbejder som lærer på Seden Skole, og 25-årige Christoffer Lilleholt residerer som rådmand for By- og Kultur på Slottet i Odense ud til Kongens Have.

Men der er også klare ideologiske og idemæssige forskelle på de to politikere, der begge

betragter folkeskolen som et vigtigt politikområde. Tim Vermund sidder i B&U-udvalget, og Christoffer Lilleholt har været der, før han afløste Jane Jegind som rådmand.

Tim Vermund lægger vægt på udviklingen af en demokratisk skole, hvor skoleleder, lærere, pædagoger, elever og forældre har stor indflydelse. Det skaber arbejdsglæde, og det er en forudsætning for udviklingen af en god skole, mener han. Han vil gerne udvikle skolen bredt efter dens formål med stort hensyn til elever med særlige vanskeligheder og behov.

Christoffer Lilleholt lægger i højere grad vægten på en skole, der er demokratisk besluttet, men i kraft af forskellige pædagogiske profiler, kan udvikle sig i positiv konkurrence med fri- og privatskoler. Han ser samfundets efterspørgsel efter flere naturfagligt og teknisk

uddannede elever som en drivkraft og er optaget af, hvordan tosprogsproblematikker og bosætningsproblemer kan have uheldig indflydelse på skolen.

Begge lægger vægt på skolens resultater i form af karakterer og trivselsmålinger.

Jeg kan godt se mulighederne i, at der ansættes speciallærere på den enkelte skole ud over normeringen.

Tim Vermund Andersen (S)

- Vi vil have et maksimum på antal elever i klasserne, siger Christoffer Lilleholt.
- Det er især de steder, hvor der er mange elever i klasserne, og hvor der er givet dispensation, at vi skal kigge hen. Vi har sat loftet ved 25 elever, for det, mener vi, er økonomisk realistisk. Vi vil gerne længere ned.

LAVERE KLASSEKVOTIENT

Odense Lærerforening har beregnet, at der skal afsættes 128 mio. kr. mere om året til årlig drift, for at Odense bare kan matche landsgennemsnittet. Foreningen ønsker en genopretningsplan og har bragt forskellige forslag frem, blandt andet nedsættelse af loftet for antal elever i klasserne til 24 og ansættelse af to speciallærere på hver skole ud over normeringen.

En delingsfaktor på 24 elever pr. klasse, vil ifølge kommunens beregninger give en merudgift på ca. 47 mio. kr. om året. En faktor på 25 elever betydeligt lavere.

Ansættelse af to speciallærere på hver skole ud over den almindelige normering vil koste i omegnen af 35 mio. kr.

Den forventede udgift til en tolærerordning i alle dansktimer er ca. 85 mio. kr.

Men noget overraskende vil Tim Vermund ikke konkretisere eller sætte kroner og ører på Socialdemokratiets skolepolitiske ideer, mens Christoffer Lilleholt ikke er bleg for at gå til valg på nedsættelse af den maksimale klassekvotient til 25.

- Vi vil have et maksimum på antal elever i klasserne. Det er især de steder, hvor der er mange elever i klasserne, og hvor der er givet dispensation, at vi skal kigge hen. Vi har sat loftet ved 25 elever, for det, mener vi, er økonomisk realistisk. Vi vil gerne længere ned.

Christoffer Lilleholt ser to ”brændende platforme” for folkeskolen lige nu, siger han.

- Der er på nogle skoler alt for mange elever i klasserne. Desuden sidder eleverne i umoderne lokaler, som ikke giver dem inspiration. Det er svært at få interesse for et teknisk fag, hvis man sidder i et lokale fra tresserne.

- Vi forventer at flere af vores unge mennesker bliver inspireret til at tage en teknisk uddannelse. Vi mangler dem ude i robotindustrien og i it-industrien. Men vores fysik- og naturfagslokaler lever på ingen måde op til et moderne læringsrum.

- Derfor har vi været med til at skaffe en halv milliard kroner til forbedringer. Men jeg er bange for, at vi ikke kommer helt i mål.

DYR LØSNING

Tim Vermund synes, det er for dyrt at låse sig fast på et klasseloft set i forhold til, hvad skolerne får ud af det.

- Nej, jeg går ikke ind for et fast loft på klassekvotienten på 24. Det er en ekstrem dyr løsning. Hvis du har et klassetrin med 49 elever vil man skulle lave en klasse med 16 elever og to med 17. Det er en dyr måde at drive skole på. Hvis vi bruger penge på forbedrede forhold for folkeskolen overall, så kan den enkelte skole have indflydelse på, hvordan vi laver klassedelingen. På de klassetrin, hvor det giver mening på den

enkelte skole at lave en ekstra klasse, kan det være en mulighed.

- Vi risikerer, at alle de penge vi kan finde, kastes efter denne model. Er det en god ide, at vi låser vores midler på den måde, fordi vi gerne vil sælge billetter ud af huset? Det sætter jeg spørgsmålstegn ved. Jeg går meget op i som politiker kun at love penge, hvis de er der. Det kan på nogen virke uambitiøst, men det betyder også, at jeg og mit parti har en helt anden troværdighed, når vi siger, vi vil noget.

SER MULIGHEDER I SPECIALLÆRERE

Til forslaget om at knytte to specialundervisningslærere til hver skole ud over normeringen for at imødekomme nogle af inklusionsproblemerne i skolen er Tim Vermund ikke afvisende.

- Jeg kan godt se mulighederne i, at der ansættes speciallærere på den enkelte skole ud over normeringen. Jeg vil godt være med til at drøfte det. Vi har sat på dagsordenen, at vi skal drøfte den specialiserede fordelingsmodel på skolerne, og det er ikke nogen nem opgave. Det kan være, vi skal gå tilbage til den gamle struktur vi havde med centerklasser og obs-klasser på de forskellige skoler, men vi skal for guds skyld bare kalde det noget andet.

- Det vil være befriende, hvis vi kan løse nogle af de problemer lokalt. Det vil være bedre for børnene og bedre for skolerne.

Christoffer Lilleholt har ikke nogen klar holdning til dette spørgsmål.

- Det er ikke noget, vi har snakket om, men jeg er åben for gode forslag.

- Vi får dog et meget stort problem, når vi river 1000 boliger ned i Vollsmose. Derfor har jeg foreslået nogle ret markante ting. Vi skal

- Der er på nogle skoler alt for mange elever i klasserne. Desuden sidder de i umoderne lokaler, som ikke giver dem inspiration.

Christoffer Lilleholt (V)

snakke med andre kommuner, om nogle af de berørte familier kan genhuses uden for Odense.

– Alle skal ud og have en almennyttig bolig, og de billige almennyttige boliger ligger især i Tarup og Bolbro og selvfølgelig rundt om Vollsmose, men de sidstnævnte er dyrere.

– Det giver problemer på en anden led. De skoler med relativt mange almennyttige boliger i området, der har klasser, som i forvejen er udfordret af mange elever, vil kun blive yderligere udfordret.

– Hvis vi skal sikre, at der ikke kommer en flugt til privatskoler, så er det nødvendigt, at vi kigger på løsninger.

TEKNOLOGI OG IVERKSÆTTERI

De to politikere har som udgangspunkt forskellige holdninger til, om teknologiforståelse, iværksætteri og innovation fremover skal være et selvstændigt fag eller en dimension og en tænkning, der integreres i de eksisterende fag.

– Helt klart en tværgående dimension, siger Tim Vermund.

„Det forberedte forløb, det relationelle i forhold til eleverne og god klasserumsledelse er det vigtigste for at skabe det, jeg vil kalde god undervisning.“

Tim Vermund Andersen (S)

– Der skal ikke laves et nyt fag, hver gang man opfinder nye problemer, som folkeskolen skal tage sig af. Det er uvisionært og udtryk for en gammeldags måde at tænke på. Selvfølgelig skal vi arbejde med de områder. Det er rigtig spændende, men det skal være i en tværfaglig sammenhæng.

Anderledes med Christoffer Lilleholt.

– Vi har selv sat det på dagsordenen i B&U-udvalget. Det er vores forslag, at det skal være et særligt fag. Men for os er det ikke afgørende, hvilken form det får. Det er dog afgørende, at vi får iværksætteri og teknologiske fag ind i folkeskolen. En iværksættertankegang er generelt sund, fordi det lærer én at kunne stå på egne ben.

De to politikere er enige om, at fondsstøtte til naturfag og teknologi i udgangspunktet er godt for folkeskolen.

– Så længe effekten af fondsstøtten er i overensstemmelse med skolens formål, ser jeg ingen problemer i, at de booster vores uddannelser, siger Lilleholt.

– Hvis vi går på kompromis mellem den ønskede effekt og det ønskede formål, så skal vi i den grad overveje, hvad vi laver. Indtil videre har jeg kun set eksempler på, at de løfter ni-

veauet. Jeg ser det som en gave. De har et overskud, som de gerne vil bruge almennyttigt.

Tim Vermund er stort set enig.

– Fondsstøtte kan have nogle bekymrende elementer i sig, som vi skal være meget opmærksomme på, men jeg har stadig til gode at opleve, at der har været en forkert intention fra nogle af de samarbejdspartnere, vi har, men kommer det, må vi råbe vagt i gevær, siger Vermund.

AFBALANCERET FORBEREDELSE

Lærernes mulighed for at få afbalanceret tiden mellem undervisning og forberedelse, har Tim Vermund et personligt forhold til i kraft af sit arbejde.

– Det er et af de mest afgørende elementer, når vi taler god undervisning. Det forberedte forløb, det relationelle i forhold til eleverne og god klasserumsledelse er det vigtigste for at skabe det, jeg vil kalde god undervisning. Og der lytter jeg mig til, at vi godt kan være presede i Odense. Jeg oplever det også selv som lærer.

– Der er to ting som er godt. At man som lærer ikke skal spørge om lov til at forlade matriklen, og at man har krav på en afbalanceret forberedelsestid. Og også at det er ledelsens ansvar at sørge for, at der er tid nok til den enkelte lærers behov.

Christoffer Lilleholt mener, at aftaleforholdene om lærernes forberedelse fungerer godt.

– Det er også vigtigt. Men jeg har en fornemmelse af, at vi har en god lokalaf tale. Jeg hører ikke en stor kritik af den lokalaf tale. Så er der i hvert fald nogle lobbyorganisationer, der ikke har orienteret mig.

LÆRERNES OG SKOLERNES FRIHED

Når det kommer til spørgsmålet om skolernes og lærernes frihed, så er der ret stor enighed, men nok ikke om hvad friheden skal bruges til.

Lilleholt har simpelthen glædet sig til at svare på spørgsmålet, siger han.

– Skolerne skal have mere frihed, så de ikke kun er bundet op på et distrikt, men også frivilligt på en bestemt faglighed, en bestemt retning. De skal selvfølgelig overholde regler i loven, og på skolen skal man have en demokratisk snak med lærere, forældre og elever.

– Men jeg tror, vi får nogle bedre skoler, hvis nogle fokuserer på sport, iværksætteri, sprog, matematik. At man er en skole, der vil noget bestemt. At man vil noget mere. Og at man gerne vil være kendt for det. Ligesom vi laver en robotskole nu. Det er måske det bedste eksempel. Det tror jeg er én af de veje, der er til at tage konkurrencen op med fri- og privatskoler.

– Jeg er overbevist om, at den form for frihed under ansvar er godt for skolen.

– Jeg ser en udfordring i, at vi skal tage den positive konkurrence op med fri- og privatskolerne. Hvis skolerne vil, tror jeg, at profilskoler er en vej at gå.

Også Vermund svarer ubetinget ja til spørgsmålet om, hvorvidt lærerne skal have mere professionel frihed og mere indflydelse på den enkelte skole.

– Vi kan ikke bestemme alt i byrådet uden at

snakke med vores kolleger på Christiansborg. Men vi skal kigge ind i en bevægelse, hvor man har større indflydelse på ens eget arbejdsliv og som lærer også på metoderne.

– Hvis vi skaber en skole, hvor der er mere frihed både for forældre, ledelser og lærere, så kommer vi til at skabe arbejdsglæde. Og jeg tror, at arbejdsglæde er det allervigtigste krydderi i forhold til at skabe en god skole for børnene, fordi det smitter af på dem.

– Jeg synes, vi har bevæget os fra et nulpunkt med lockout og Lov 409 i en afgjort rigtig retning. I kraft af den større frihed er vi ved at genfinde arbejdsglæden. ▲

TIM VERMUND ANDERSEN

F. 1983

Lærer, Seden Skole

Byrådsmedlem for Socialdemokratiet i Odense byråd, viceborgmester, næstformand i Børne- og ungeudvalget. Siden januar 2010.

Tidligere uddannelsessekretær i 3F Fagligt Fælles Forbund på Østfyn.

2012 – 2017 Lærer Hjalleses skolen

2011 – 2012 Ungdoms og udviklingskonsulent i HK

2010 – 2011 Campaign Manager for Pernille

Rosenkrantz-Theil (S). Fuldtidsansat som

kampagneansvarlig til forberedelsen af

folketingsvalgekampen for Pernille

Rosenkrantz-Theil.

CHRISTOFFER LILLEHOLT

F. 1995.

Rådmand for By- og Kulturforvaltningen siden 2020. Borgmestercandidat for Venstre.

Cand. scient. pol.

2013-2020 Byrådsmedlem og politisk ordfører.

Bestyrelsesmedlem Lindø Port of Odense

2018-2020 Næstformand Fjernvarme Fyn

2019-2020 Konsulent Tekniq Arbejdsgiverne.

Tidligere landsnæstformand i Venstres

Ungdom.

MANDATER I ODENSE BYRÅD

Socialdemokratiet i Odense Byråd har i dag 13 mandater. Venstre har 6.

Der er 29 medlemmer af Odense Byråd, så et flertal består af 15.

ELEVATOR KLAR TIL OKTOBER

LÆRERNES HUS // Udendørs elevator til fjerde sal er ved at blive etableret. Her ser et nyt, moderne lokale til stormøder, kulturarrangementer og fester snart dagens lys. Kontorerne på anden sal får bedre lydisolering.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

– Det må være den til dato største kran som Klaregade har lagt rum til. Den var drengerøvs-gigantisk, siger arkitekt Andreas Isager fra Isager Arkitekter, der står for renoveringen af Lærernes Hus i Klaregade.

Huset ejes af Odense Lærerforening, og finansieringen af renoveringen foregår med midler fra foreningens Særlige Fond og kreditforeningslån.

Det er en omfattende renovering, der er i gang. Der indrettes et stort, moderne mødelokale på fjerde sal med køkken- og toiletfaciliteter samt en udvendig elevator. Det sidstnævnte sker af hensyn til handicappede og med henblik på levering af catering og varer. Mødesalen, der får karakter af et byforsamlingshusrum, vil også kunne udlejes til medlemmer.

Første og tredje sal er udlejet, og på anden sal, hvor lærerforeningen har kontorlokaler, vil der også ske ændringer. Der skal blandt andet være bedre lydisolering.

Elevatoren ventes klar til brug primo oktober.

– Alt bør ifølge tidsplanen være afsluttet mangelfrit primo december, siger Andreas Isager.

– Planen holder pt., men udfordres vanen tro af alle mulige uforudseligheder. ▲

**AKTUELT
KVARTER**

Den teknokratiske skolepolitik er ved at miste sin magt, fordi den ikke virker. Dens sammenbrud kan komme når som helst - vi mangler blot et alternativ.

Professor Per Fibæk Laursen på Folkeskolen.dk 3. 3. 2021

ØJEBLIKSBILLEDE FRA GAMLE DAGE

„Lærerformand Anders Bondo Christensen havde jo fuldstændig ret i, at vi ikke forhandlede. Der blev ikke forhandlet. Det forløb har faktisk ødelagt folkeskolen (...)

Finansminister Corydon kom midt i det hele og meddelte, at sådan gør vi ikke.“

Afskedsinterview med Marianne Jelved i Weekendavisen, 12. 3. 2021 WA

VI SKAL IKKE PENSUMSTYRE KLIMA

„Børne- og undervisningsministeren afviste på et samråd om klima og bæredygtighed i uddannelsessystemet, at klima skal detailstyres ind i folkeskolernes undervisning.

Skoler og lærere har allerede stort fokus på klima, lød det fra Pernille Rosenkrantz-Theil.

Politikens Skolemonitor, 14. 4. 2021

PLANEN ER IKKE AT LAVE EN NY REFORM

„Vi er i et krydsfelt her, og man kan ikke sige, at en lang skoledag er en fordel for børnene.

Jeg tror, vi har tabt på kvaliteten af den enkelte undervisningstime, men vi skal passe på med at sige, at skoledagen er lang. Jo, hvis eleverne ikke er motiverede, og hvis det ikke lykkes at skabe en varieret skoledag med bevægelse. Intentionen med folkeskolereformen er at få en varieret skoledag, og det er ikke lykkedes“, sagde hun.

Men planen er ikke at lave en ny reform, fremhævede hun. Planen er at justere.

Jeg tror værkstedsfag skal fylde mere i skolen. Og hvis lektier betyder noget positivt, så må vi æde den kamel. Jeg har nedsat en række ekspertgrupper, der skal gøre os klogere. Jeg går fordomsfrit til det her. Lige nu har vi nødundervisning frem til sommerferien – det betyder større lokale frihedsgrader – og vi har to omfattende frihedsforsøg i to kommuner. Vi behøver ikke at vente til de er slut, vi kan godt tale om friheder for skoler og kommuner. Vi har spørgsmål om fagbindinger og timetalsbindinger, men jeg tror, vi har styret for meget fra Christiansborg“.

Børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil i samråd, refereret i Folkeskolen 4. 3. 2021

KUNDER I BUTIKKEN

„Jeg ville for eksempel som leder blive smad-dertosset, hvis lærere udtaler kritik i medierne, uden at de først er gået til tillidsrepræsentant, arbejdsmiljørepræsentant eller til ledelsen på skolen. Det er de systemer, vi har, og man skal respektere systemerne, inden man går videre til medierne. Det skal være kritik på rette tid og sted og i en ordentlig tone. Hvis man udtaler sig som privatperson og bliver meget firkantet, eller der kun fortælles halve sandheder, så bliver det meget svært bagefter at få en ordentlig dialog om tingene“.

Men han understreger, at man altid skal kunne udtale sig på skolen og ad de rette kanaler, hvis man har kritikpunkter. Og så er øget konkurrence absolut noget, der gør det sværere for lærere at udtale sig, mener han.

„Det handler om kunder i butikken. Hvis man taler dårligt om sin egen skole, så kommer der færre kunder. Og der ligger en fri- eller privat-skole lige rundt om hjørnet“, siger Claus Hjortdal.“

Skoleledernes formand Claus Hjortdal i Folkeskolen 30. 4. 2021

PLEASE!

„Please, lad mig nu bare få to bittesmå måneder uden ændringer, rokader, nye planer... (indsæt selv flere). To måneder, hvor jeg kan gennemføre den undervisning jeg har planlagt - noget på skolen, noget hjemmefra. Hvor vi kan nå at drøfte det, vi rent faktisk gerne vil på teammøderne. Hvor jeg kan snakke med mine kollegaer om noget andet end CO-fucking-rona og hvor jeg ikke skal indlede hver eneste dag med at fortælle mine elever, at jeg ikke ved, hvordan jeg skal svare på deres spørgsmål, men at jeg godt forstår det er svært og forvirrende.“

Lærer Sigrid Elise Aagaard på Folkeskolen.dk, 21. 4. 2021

PENSIONIST – ELLER SNART PENSIONIST?

I Fraktion 4 hygger vi os i et godt socialt samvær. Vær med og få mere for dit medlemskab af DLF.

AKTIVITETSKALENDER FOR FRAKTION 4 – EFTERÅR & VINTER 2021

9.-13.8.	Fanøophold 2021. Program og tilmelding på Fraktion 4's hjemmeside.
31.08.	„Toner fra filmens verden“ v. Rikke Petersen, fløjte og Hans Esbjerg, klaver.
28.09.	Rundvisning i det nye centrum i Odense v. Stig Langager. Program kan ses på hjemmesiden og sendes også pr. mail.
26.10.	Bo Damgård fortæller om sit liv og arbejdet i Film Fyn.
30.11.	Juletur til Sønderborg Slot, Genforeningsudstilling m.m. Turen er under planlægning.
7.12.	Julemøde. Dagen er under planlægning.

Vi håber ikke Corona spænder ben for aktiviteterne!

- Tilmelding til møder på Skt. Klemensskolen senest fredagen før til: Odense Lærerforening, Klaregade 19, 5000 Odense C eller e-mail: 082@dlf.org
- Tilmelding til ture og rejser ligeledes til Odense Lærerforening, Klaregade 19, 5000 Odense C eller e-mail: 082@dlf.org

Du kan se hjemmesiden med aktiviteter for Fraktion 4 på <http://www.odenselaerereforening.dk/om-olf/pensionister>

Som medlem af Fraktion 4 holdes du løbende orienteret om aktiviteter via mails. HUSK derfor at oplyse din mailadresse til Odense Lærerforening.

EVALUERINGEN UDSAT IGEN OG IGEN

„Som et led i aftalen om skolereformen, der trådte i kraft 1. august 2014, blev det besluttet, at ministeren senest fem år efter lovens ikrafttræden skulle udarbejde en redegørelse „om lovens virkning og eventuelle behov for ændringer“.

Folkeskolen.dk, den 8. 4. 2021

Det er en skændsel over for skaberværket, når vi lader gode evner hos børn og unge gå til spilde i almindelig slaphed.

Tidligere undervisningsminister Bertel Haarder, 1993

CSV-LÆRERNE HAR NU OGSÅ FÅET EN LOKALAFTALE

A20 LOKALAFTALE // Specialundervisningslærerne for unge og voksne på CSV har fået bedre arbejdsvilkår.

CSV-lærernes tillidsrepræsentant Katja Kjølbjerg har haft møder hen over vinteren og foråret med de seks afdelingsledere på CSV om A20 og skoleplanen (arkivfoto).

Lærer Keld Andersen i cykelværkstedet på CSV-skolen på Døckerslundvej (arkivfoto).

TEKST & FOTO Erik Schmidt

I januar 2021 indgik Odense Lærerforening en lokalaftale med Odense Kommune for folkeskolelærere og børnehaveklasseledere. De hører hjemme i B&U-forvaltningen, men lærerne, der

arbejder med voksne og unge med særlige behov på CSV-centerskoler, refererer til Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Her er der først nu indgået en aftale.

– Aftalen er en parallel til A20-lokalføtalen på folkeskoleområdet, siger Dennis Vikkelsø, der er næstformand og fællestillidsrepræsentant i Odense Lærerforening.

– Aftalen sætter dels nogle overordnede rammer for samarbejde og planlægning af et skoleår. De skal udfyldes lokalt. Og så er der aftalt nogle specifikke ting, der er målrettet CSV.

Dennis Vikkelsø fremhæver, at det er lykkedes at få den centrale aftale til at spille sammen med elementer fra den tidligere lokalaftale, som lærerne var glade for.

– Vi har forsøgt at skabe nogle muligheder for at prioritere lærernes forberedelsestid ved, at alle lærere fortsat har 5 timers ugentlig individuel forberedelse af undervisningen. Dertil afsættes til alle lærere en pulje forberedelsestid yderligere, som både kan være individuel og fælles forberedelse.

GODT FRA START

CSV-lærernes tillidsrepræsentant Katja Kjølbjerg Kok har haft møder hen over vinteren og foråret med de seks afdelingsledere på CSV om A20 og skoleplanen.

– Før påske havde vi et rigtig fint samarbejds møde med alle lærerne, og nu har vi så en lokalaftale. Det næste skridt er skoleplanen og udarbejdelsen af en gennemsigtig og overskuelig opgaveoversigt.

Katja Kok synes, at aftalen er kommet rigtig godt fra start.

– Det er dejligt, at vi igen har fået en lokalaftale, og jeg er positiv i forhold til både skoleplanen og opgaveoversigten, som forhåbentlig bliver mere detaljeret og derved mere brugbar.

– I forbindelse med planlægning af næste skoleår og i lyset af A20 udarbejdede ledelsen på CSV et spørgeskema til alle lærerne, hvor det blandt andet var muligt at tilkendegive, hvordan 5-timers puljen havde fungeret for den enkelte lærer. Det var meget tydeligt, at stort set alle lærere havde været glade for 5-timers puljen og den fleksibilitet den havde givet.

Lærerne har også ønsket mulighed for at kunne arbejde mere hjemmefra, siger Katja Kok.

– I lokalaføtalen er 5-timerspuljen afsat til den individuelle forberedelse, men det er min helt klare opfattelse, at kalder en opgave på fordybelse og mulighed for at arbejde uforstyrret, så kan man aftale med sin afdelingsleder, at man arbejder hjemme ud over 5-timerspuljen, hvis man har mulighed for det. ▲

SPECIALUNDERVISNING FOR UNGE OG VOKSNE

Center for Specialundervisning for Voksne (CSV) tilbyder undervisning til voksne med et fysisk og/eller psykisk handicap. Undervisning tilbydes efter to lovgivninger: Lov om specialundervisning for voksne, VSU. Lov om ungdomsuddannelse til unge med særlige behov, STU. Undervisningen foregår på forskellige matricler.

DET INDRE
MARKED

Dennis Vikkelsø
Bagsideredaktør
DEVI@dlf.org

Odense Lærerforening
Klaregade 19, 2. sal
5000 Odense C
Tlf. 6612 6890
082@dlf.org
Odenselaerereforening.dk

Claus Holm Thomsen
Chefkonsulent

Bo Tryggedsson
Konsulent

Tine Skov Hansen
Sekretær

Mette Lund Kieler
Sekretær

Du danske sprog...

Merværdi eller kratskov

Uddrag af interview i Berlingske 3. 7. 2020 af Stine Hansen med Johan Olsen, 51 år, forsanger i Magtens Korridorer og Pligten Kalder. Uddannet biolog og arbejder som forsker ved Københavns Universitet.

Radiovært og forfatter.

"Er du typen, der retter andre folks sproglige fejl, og hvordan reagerer du, hvis du selv bliver rettet?"

- Jeg er gift med en dansklærer, som retter mig, når jeg laver grammatiske fejl. Det er jeg stærkt taknemmelig for og har også opfordret hende til det. I det hele taget er jeg taknemmelig for at blive rettet, hvis jeg laver fejl. Jeg klovner for eksempel rundt i forholdsordene, når jeg taler, og af og til er der også en hendes/sin eller en jeg/mig fejl, men hun er ved at få styr på mig. (...)

Hvad er det allersmukkeste ord på dansk - og hvorfor?

- Et ord kan være smukt, fordi det lyder smukt, fordi det har en klang, en melodi, og det kan også være smukt, fordi det associerer til noget smukt eller positivt. Det kan være svært at vide, om det er det ene eller det andet, der gør et ord smukt. Jeg elsker ordene akeleje, lysning, brænding, havmåge, vingefang og stjerneklar. De har fine melodier med dejlige associationer. Hvis det bare var melodien, ville merværdi også være med. Prøv at sige det frem for dig, langsomt, kærligt og lavmælt: Merværdi. Det er rart, synes jeg. Men betydningen er så upoetisk, at selv kratskov er bedre."

Johan Olsen, Magtens Korridorer.
Foto: Erik Schmidt.

Vrede internettrolde mosler Risingskolens facebookside

I perioden med tvungen udeundervisning for de ældste elever blev en syvendeklasse på Risingskolen undervist i coronavenlige énmandstelte uden wifi.

Skolen lagde et par billeder og en lille tekst om initiativet ud på skolens facebookside, og så var fanden løs. I løbet af 24 timer havde opslaget fået 2,9 tusind likes, 1 tusind kommentarer og 1,3 tusind delinger.

"Total afsporet undervisningsform", skrev én. "Denne coronavid stopper aldrig, der ligger noget bag, magt agenter grrrr", skrev en anden. "Fyr de lærere på stedet, der er intet at smile af," lød det fra en tredje. "Det er så sygt." "Fyr for satan man. Sindssyge lærer... Offentlige ansatte er betalt for at holde liv i Mættes scam FØJ."

De mange uhøviske kommentarer fik Risingskolens ledelse til at reagere ved at begrænse adgangen til kommentarer. Forinden havde byrådspolitiker Tim Vermund Andersen, der selv har børn på skolen, nået at hejse et advarselsskilt.

"Advarsel: Denne tråd er udsat for et angreb af vrede internettrolde. Vi forældre er super glade og stolte over Risingskolens dygtige og kreative medarbejdere! Til jer forvirrede mennesker fra andre byer: Hold venligst jeres internetkampe andre steder."

Jo, der var i sandhed tale om "The great reset" på Risingskolen.

Udendørs klasseværelse på Risingskolen.
Foto: Odense Kommune.